

Планината: място за лично спасение

Трънската област в прозата на Петър Делчев

Рафал Мровински, септември 2024

„[...] Церила тук-там по някой, но хлад дъхал от очите ѝ – такъв хлад, все едно от гроб ръка се е протегнала и за сърцето те е хванала. После очите ѝ на пещ ставали, но такава пещ, дето за едно село хляб може наведнъж да опече. Или цялото селото на пепел да стори... “

(Петър Делчев: *Пекина могила*, Трънски разкази, 2013, стр. 149)

“Последното куче бе застигнато току пред вратата на колибата. Псето думкаше и плачеше с глас, очаквайки помощ от хората, на които толкова вярно служи през целия си кучешки живот. [...] С последна надежда блъскаше и дращеше по вратницата. Така умря – като уплашено жалко псе, изоставено от господарите си.”

(Петър Делчев: *Срещата*, Трънски разкази, 2013, стр. 47)

Ostatni pies został złapany tuż przed wejściem do chaty. Ten walił w drzwi i panicznie skomlał, oczekując pomocy od ludzi, którym tak wiernie służył całe swoje psie życie. [...] Szczętkami nadziei zaczął drapać w klamkę. I tak zdechł - jako przestraszony, żałosny pies, porzucony przez swoich panów.

(Прев. Рафал Мровински)

A wide-angle landscape photograph of a mountain valley. In the foreground, a dirt road curves from the bottom left towards the center. The valley is filled with dense, vibrant green trees and shrubs. In the background, a prominent, jagged rocky peak rises sharply against a sky filled with white and grey clouds. The overall scene is bright and natural.

Трънско ждрело

Алеко Константинов, *Какво, Швейцария ли?* ,1895 г.

Скалите, по-скоро до тези чудни гигантски скали! Минувате село Бански дол и нито го поглждате даже. Скалите, скоро! Боже, каква е тази пропаст! Каква е там онази бездна, от която се издигат облаци към небето? Спускайте се надолу, спускайте се по стръмнината, потънете в гъстата мъгла, на дъното на бездната е селото Погановци. Не се спирайте, напред! Още малко, още един хълм... Погледнете сега!... В този момент ще въздъхне ли някой за Тирол и Швейцария, че да го цапна по устата!... Господааа! Гледайте бе, гледайте хубости, гледайте чудеса... Защо е тъй беден човеческият език, защо е тъй слабо моето перо! Е, как да опиша сега ония колосални порти, образувани от разноцветни скали, в които е прикован моят поглед? Как да опиша фантастичните фигури, които гледам през тия порти? Как да дам понятие за тая райска долина, окръжен с всевъзможни лесисти хълмове? Мога ли да схвана неизчислимите оттенъци в игрите на светлината и цветовете? Всички сили и способности немеят пред туй подавяюще величие и всичко се съсредоточва в зрението, в нямото благоговейно съзерцание... Да ми е да хвана целия свят за яката, да го дотътря дотука и да им извикам:

— Гледайте бе, дураци, какво се врите из вашите вмирисани градове и села!...

Д-р Стамен Григоров: микробиолог и лекар, първият учен, описал бактерията *Lactobacillus delbrueckii subsp. bulgaricus* – микроорганизъм, предизвикващ образуване на кисело мляко.

Роден в с. Студен извор, Трънска област

Трънско

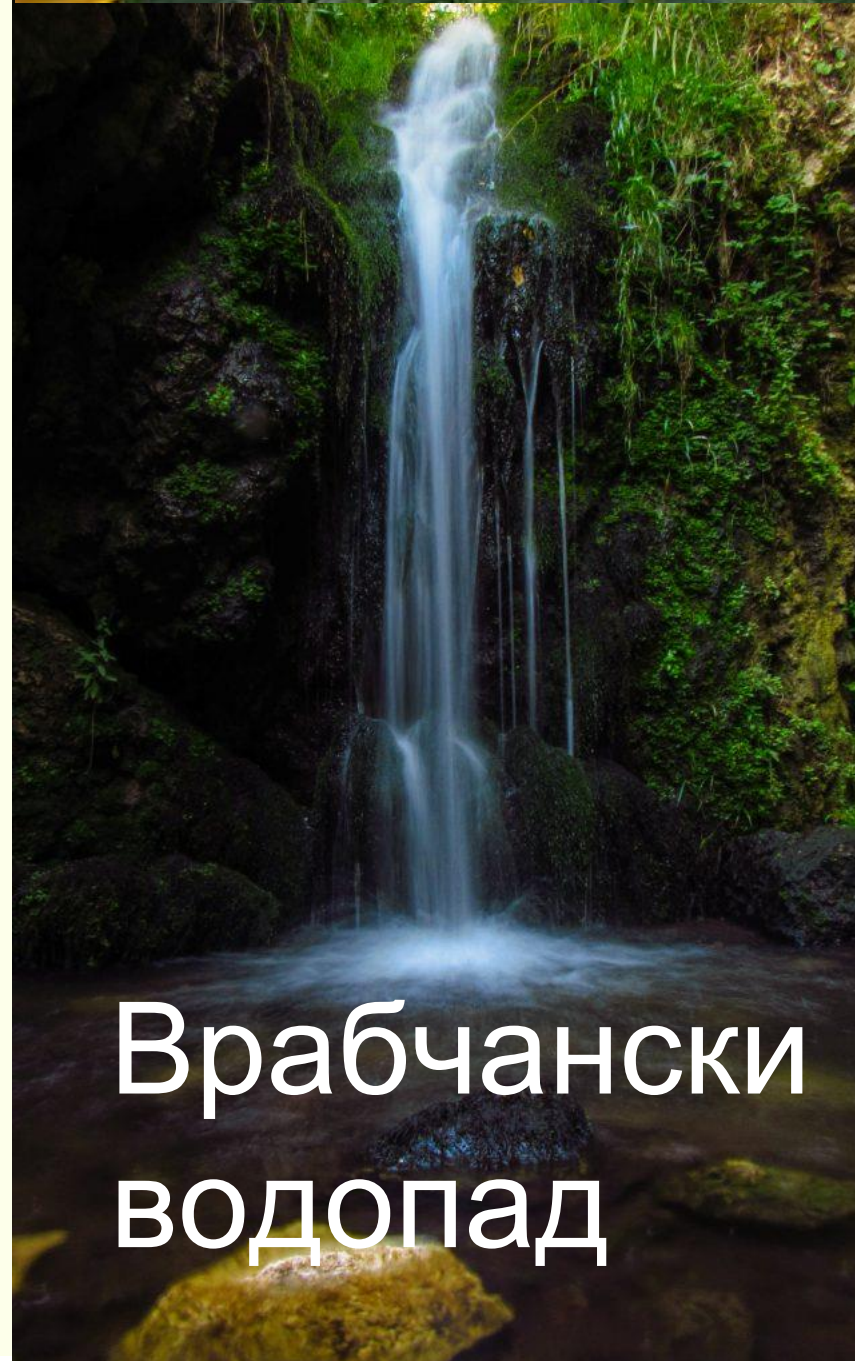
©Viktoria S

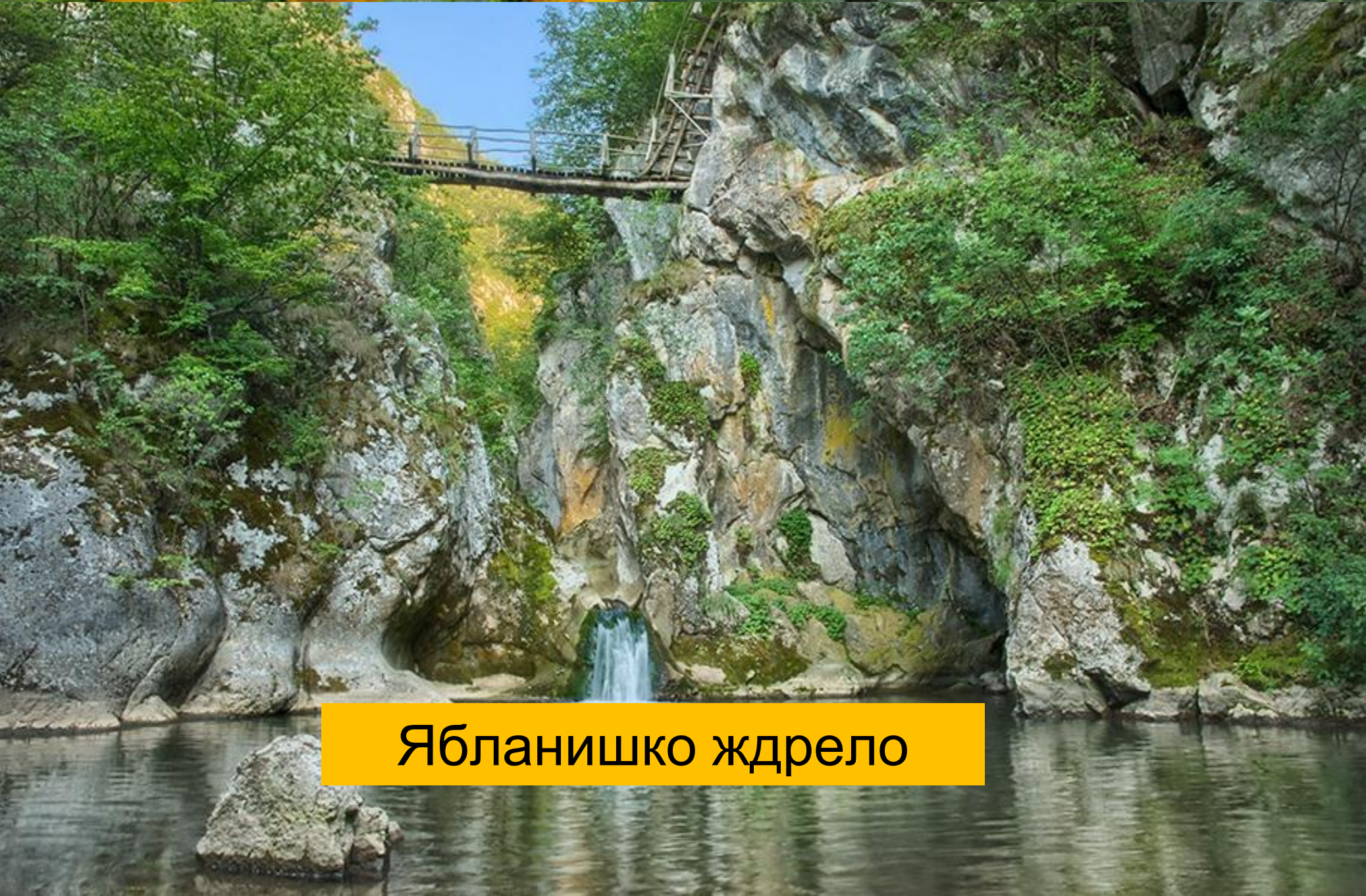
Град Трън

Руй планина

Врабчански водопад

Ябланишко ждрело

Благодаря
за вниманието!